

**KÖMÜR VE LİNYİT MADENLERİNİN YER ALTI İŞLERİNDE MEYDANA
GELEN İŞ KAZASI SONUCUNDA HAYATINI KAYBEDEN SİGORTALILARIN
YAKINLARININ KAMUDA İSTİHDAMINA İLİŞKİN USUL VE ESASLAR
HAKKINDA YÖNETMELİK**

**BİRİNCİ BÖLÜM
Başlangıç Hükümleri**

Amaç ve kapsam

MADDE 1- (1) Bu Yönetmelik, 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun ek 23 üncü maddesi kapsamında kömür ve linyit madenlerinin yer altı işlerinde meydana gelen iş kazası sonucunda hayatını kaybeden sigortalının yakınlarının kamu kurum ve kuruluşlarının sürekli işçi unvanlı kadrolarında istihdam edilmelerine ilişkin hususları düzenler.

Dayanak

MADDE 2- (1) Bu Yönetmelik, 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun ek 23 üncü maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3- (1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasında;

- a) Bakanlık: Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığını,
- b) İstihdam hakkı sahibi: Kömür ve linyit madenlerinin yer altı işlerinde meydana gelen iş kazası sonucunda hayatını kaybeden sigortalının eş ve çocuklarından birisi, eşi ve çocuğu yoksa kardeşlerinden birisinin Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığınca tespit edilerek istihdam edilmek üzere Bakanlığa bildirilen kişiyi,
- c) Kanun: 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununu, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Başvuru, İstihdam Hakkı Sahibinin Tespiti ve İhtilafların Giderilmesi

Başvuru usul ve esasları

MADDE 4- (1) Başvurular, Ek-1'de yer alan istihdam talep formu doldurulmak suretiyle istihdam hakkından yararlanmak isteyenlerin iş kazasının meydana geldiği ildeki sosyal güvenlik il müdürlüğüne yapılır.

(2) Eş ve çocuğun olması durumunda, eşin başvurusunda çocuklardan istihdam hakkından feragat ettiklerine dair beyan istenilmez. Çocuğun başvurusunda ise hak sahibi eş ve varsa diğer çocuklardan istihdam hakkından feragat ettiklerine dair beyan alınır.

(3) Eş ve çocuğun olmaması durumunda, kardeşler istihdam hakkını kullanabilir. Bu durumda, varsa diğer hak sahibi kardeşlerden istihdam hakkından feragat ettiklerine dair beyan alınır.

(4) Feragat beyanı noter huzurunda yazılı olarak düzenlenir.

(5) İstihdam hak sahibi olamayacaklar aşağıdadır:

- a) Bir başkasının bakımına muhtaç olacak derecede engelli olanlar.
- b) Bu Yönetmeliğin yayımı tarihi itibarıyla 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli (I), (II), (III) ve (IV) sayılı cetvellerde yer alan kamu kurum ve kuruluşları, kamu iktisadi teşebbüsleri ve bağlı ortaklıkları, il özel idareleri, belediyeler ve bağlı kuruluşları, özel kanunla veya Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle kurulan diğer her türlü kamu kurum ve kuruluşlarında, kısmi zamanlı veya geçici süreli görevler hariç olmak üzere her türlü sözleşmeli personel, 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi memur ile sürekli işçi olarak görev yapanlar ve istihdam hakkını sağlayan olayın meydana geldiği tarihten sonra söz konusu kurum ve kuruluşlarda görev yapmakta iken bu görevinden ayrılmış olanlar.

c) Sosyal Güvenlik Kurumundan veya 17/7/1964 tarihli ve 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun geçici 20 nci maddesi kapsamında malullük, yaşlılık veya emeklilik aylığı alanlar.

ç) Başvuru tarihi itibarıyla 45 yaşını doldurmuş olanlar.

(6) İstihdam hakkını kullanacak 45 yaşından küçük herhangi bir kişinin bulunmaması durumunda veya sunduğu gerekçe istihdam hak sahipliği tespit komisyonu tarafından kabul edilen 45 yaşından büyükler de istihdam hak sahibi olarak belirlenebilir.

İstihdam hak sahipliği tespit komisyonu

MADDE 5- (1) İş kazasının meydana geldiği illerde valinin görevlendirdiği vali yardımcısı başkanlığında; çalışma ve iş kurumu il müdürü, sosyal güvenlik il müdürü ile defterdar veya bunların yardımcılarının oluşan istihdam hak sahipliği tespit komisyonu kurulur.

(2) Komisyon, gündem olması halinde başvuruları görüşmek üzere en az bir hafta içinde toplanır.

(3) Komisyon oy çokluğuyla karar alır. Oylama sonucunda eşitlik olması halinde başkanın oyu yönünde karar alınmış sayılır.

İstihdam hak sahiplerinin tespit süreci

MADDE 6- (1) Başvurular, iş kazasının meydana geldiği ildeki sosyal güvenlik il müdürlüğüne yapılır. Sosyal güvenlik il müdürlüğü, başvurunun Kanun kapsamında olup olmadığını Ek-2'de yer alan durum belgesi ile tespit eder.

(2) Belgelerin düzenlenmesi için gerekli her türlü bilgi ve evrak, sosyal güvenlik il müdürlüğü tarafından başvuru sahiplerinden veya ilgili kamu kurum ve kuruluşlarından temin edilir.

(3) Sosyal güvenlik il müdürlüğü durum belgesi ile hak sahipliğine ilişkin diğer gerekli bilgi ve belgeleri istihdam hak sahipliği tespit komisyonuna iletir. Söz konusu komisyonca yapılan inceleme sonucu düzenlenen belgelerde eksiklik veya mevzuata aykırılık bulunması halinde, eksikliklerin giderilmesi için belgeler gerekçeli olarak sosyal güvenlik il müdürlüğüne iade edilir.

(4) İstihdam hak sahipliği tespit komisyonu tarafından istihdam hakkı sahibi olduğu tespit edilenler, Ek-3'te yer alan istihdam hak sahipliği belgesi düzenlenerek liste halinde Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığına gönderilir.

(5) Başvuruya esas konunun Kanun kapsamına girmediğinin veya girse bile başvuru sahibinin istihdam hakkı sahibi olmadığının tespiti halinde, sosyal güvenlik il müdürlüğü tarafından ilgililere gerekçeleri ile birlikte yazılı olarak bilgi verilir.

(6) İstihdam hakkı sahipliğine ilişkin her türlü belge ve başvuru sahiplerine gönderilen yazılar Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığında muhafaza edilir.

(7) İstihdam hak sahipliği kesinleşen kişilere ilişkin liste, Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı tarafından Ek-4'te yer alan liste doldurulmak suretiyle resmî yazıyla ve elektronik ortamda Bakanlığa intikal ettirilir.

İstihdam hakkının kullanımı ile ilgili ihtilafın giderilmesi

MADDE 7- (1) Hak sahipleri arasında ihtilafın ortaya çıkması durumunda, istihdam hakkının kim tarafından kullanılacağına istihdam hak sahipliği tespit komisyonu tarafından karar verilir.

(2) Komisyon, istihdam talebinde bulunan hak sahipleri arasında bu hakkı kimin kullanacağına karar verirken ilgililerin mal varlığı, diğer aile fertlerini geçindirebilme, öğrenim durumu, yaş ve adli sicil kaydı gibi hususları göz önünde bulundurur.

(3) Komisyonun ihtilafların giderilmesine ilişkin kararları kesindir.

(4) Komisyon kararı istihdam talebinde bulunan hak sahiplerine en geç on beş gün içerisinde tebliğ edilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Atama Usul ve Esasları

Atama yapılacak kadrolara ilişkin hususlar

MADDE 8- (1) 5018 sayılı Kanuna ekli (I), (II), (III) ve (IV) sayılı cetvellerde yer alan kamu kurum ve kuruluşları, kamu iktisadi teşebbüsleri ve bağlı ortaklıkları, il özel idareleri, belediyeler ve bağlı kuruluşları, özel kanunla veya Cumhurbaşkanlığı kararnameleri ile kurulan diğer her türlü kamu kurum ve kuruluşları; Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığınca istihdam hakkı sahibi olduğu belirlenerek Bakanlığa liste halinde bildirilen ve Bakanlıkça atama teklifi yapılanları, sürekli işçi unvanlı kadrolara bu Yönetmelik hükümleri çerçevesinde atamak zorundadır.

(2) Hak sahibi olarak bildirilenlerin atama teklifleri, Bakanlıkça kamu kurum ve kuruluşlarının sürekli işçi kadrolarına yapılır. Ancak, söz konusu kurum ve kuruluşlarda sürekli işçi kadrosu

bulunmaması halinde, atama teklifi yapılması ile birlikte ilgili kurum ve kuruluşta sürekli işçi kadrosu ihdas edilmiş sayılır. Bu şekilde ihdas edilen kadrolar herhangi bir şekilde boşalması halinde başka bir işleme gerek kalmaksızın iptal edilmiş sayılır.

(3) Birinci fıkra kapsamında atama teklifi gerçekleştirilenlerin sınav şartı hariç 29/6/2009 tarihli ve 2009/15188 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Kamu Kurum ve Kuruluşlarına İşçi Alınmasında Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte yer alan şartları taşıması gerekir.

(4) Atama teklifi gerçekleştirilenlerin güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması ilgili kamu kurum ve kuruluşlarınca 7/4/2021 tarihli ve 7315 sayılı Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanununa ve ilgili mevzuatına göre yapılır.

Atama ve göreve başlama

MADDE 9- (1) İstihdam hakkı sahiplerinden Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığınca isimleri bildirilenlerin atama teklifleri, il tercihleri de göz önünde bulundurularak Bakanlıkça yapılır.

(2) Kamu kurum ve kuruluşları, teklif edilenlerin sürekli işçi unvanlı kadroların gerektirdiği atanma şartlarını taşıyıp taşımadıklarını kontrol etmekle yükümlüdürler.

(3) İlgili mevzuat ile belirlenen atanma şartlarını haiz olmayanların atama işlemleri yapılmaz. Atandıktan sonra şartları taşımadığı tespit edilenler hakkında ilgili mevzuat uyarınca işlem tesis edilir.

(4) Kamu kurum ve kuruluşları, atama teklifinin intikalinden itibaren 7315 sayılı Kanun ve ilgili mevzuatına göre yaptıracakları güvenlik soruşturması ve arşiv araştırmasının sonuçlanmasını müteakip otuz gün içinde atama işlemlerini tamamlar ve atama emrini 11/2/1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümlerine göre ilgililere yazılı olarak tebliğ eder.

(5) Atama onayını tebellüğ eden hak sahipleri, görev yerlerinin ikamet ettikleri mahallî sınırlar içerisinde olması hâlinde atama emirlerinin kendilerine tebliğ edildiği günü izleyen iş günü, başka yerlerdeki görevlere atanmışlar ise atama emirlerinin kendilerine tebliğ tarihinden itibaren on beş günü izleyen iş günü içerisinde göreve başlamak zorundadır. Belge ile ispatı mümkün zorlayıcı sebepler olmaksızın süresi içerisinde göreve başlamayanların, belge ile ispatı mümkün zorlayıcı sebeplerle göreve başlamama hâli iki ayı aşanların ve atama onayı alındığı tarihten sonra atanma hakkından yazılı başvuru ile feragat edenlerin atama onayları iptal edilir. Bu şekilde göreve başlama öncesi atama onayının iptal edilmesi halinde 5510 sayılı Kanunun ek 23 üncü maddesinden kaynaklanan istihdam hakkı ortadan kalkar.

(6) Atama ve göreve başlatma işlemlerinin sonucu, kamu kurum ve kuruluşları tarafından işlemlerin tamamlanmasını takip eden on beş gün içinde Bakanlığa bildirilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Ataması yapılanların yeniden başvurması

MADDE 10- (1) Göreve başlamayı müteakip askerlik ve doğum hariç olmak üzere sözleşmesi herhangi bir sebeple sona erenler, bu Yönetmelik hükümlerine göre yeniden başvuruda bulunamazlar.

Tereddütlerin giderilmesi

MADDE 11- (1) Bu Yönetmelik kapsamında ortaya çıkabilecek tereddütleri gidermeye, gerekli bilgi ve belgeleri istemeye, araştırma ve inceleme yapmaya veya yaptırmaya ve uygulamayı yönlendirmeye ilgisine göre Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı ve Bakanlık yetkilidir.

Yürürlükten kaldırılan mevzuat

MADDE 12- (1) 21/5/2018 tarihli ve 30427 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Kömür ve Linyit Madenlerinin Yer Altı İşlerinde Meydana Gelen İş Kazası Sonucunda Hayatını Kaybeden Sigortalıların Yakınlarının Kamuda Sürekli İşçi Kadrolarına Atanmalarına İlişkin Usul ve Esaslar yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 13- (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 14- (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı yürütür.

Ekleri için tıklayınız